

Institutul de Investigare a Crimelor
Comunismului și Memoria Exilului
Românesc

Unitatea Executivă pentru Finanțarea
Învățământului Superior, a Cercetării,
Dezvoltării și Inovării

Nr. 2609/28.11.2017

RAPORT ȘTIINȚIFIC FINAL
proiect PNII-RU-TE-2014-4-0090

***Strategii de supraviețuire și de integrare socio-profesională în familiile foștilor deținuți politici în
primele două decenii ale regimului comunist***

În conformitate cu obiectivele și planul de lucru stabilite, în cadrul proiectului, în perioada desfășurării acestuia, respectiv 1 octombrie 2015 - 30 noiembrie 2017 s-au desfășurat următoarele tipuri de activități.

Activități administrative.

Acestea au presupus o serie de demersuri pentru buna desfășurare a proiectului, cum ar fi: realizarea devizelor antecalcul, a contractărilor, a devizelor postcalcul și a raportărilor de final de an (2016 și 2017), respectiv de final de proiect; corespondență cu UEFISCDI; actualizarea CV-ului directorului de proiect; crearea unei adrese de e-mail pentru proiect; realizarea unui dosar al proiectului, care conține principalele documente și completarea lui periodică.

În vederea realizării website-ului proiectului (<http://www.istoriinespuse.ro/>) s-au purtat o serie de discuții cu firma care se va ocupa de aceasta, s-a stabilit structura și conținutul de informații ce urmează a fi disponibil pe site și acesta a fost permanent actualizat.

S-au purtat permanent discuții în cadrul instituției gazdă a proiectului (Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc) pentru reglementarea derulării proiectului, respectiv la Biroul Contabilitate și la Compartimentul Juridic. Pentru că, la început, au existat o serie întreagă de dificultăți birocratice, s-au căutat și soluții și s-au făcut demersuri în vederea unei eventuale mutări a proiectului la Centrul de Studii în Istorie Contemporană (CSIC).

S-au realizat, de asemenea, demersuri administrative ce au presupus referate și deconturi pentru achizițiile prevăzute în proiect, pentru plata membrilor echipei, în vederea deplasărilor pentru documentare în țară și străinătate, pentru asigurarea auditului financiar pentru 2015-2016 și 2017.

Deoarece trei dintre obiectivele importante ale proiectului au fost organizarea unei conferințe internaționale și publicarea a două volume, o consistentă activitate administrativă a fost presupusă de organizarea conferinței (întocmirea referatelor de necesitate și a altor documente, discuții privind încheierea contractelor și efectuarea plăților, monitorizarea derulării activităților, corespondență cu partenerii și cu participanții) și de publicarea volumelor (corespondență cu mai multe edituri din străinătate pentru a primi oferte de publicare, precum și cu editura Polirom din Iași, referate de necesitate, discuții privind încheierea contractelor și efectuarea plăților, monitorizarea derulării activităților).

S-au făcut adeverințe pentru membrii echipei, verificări periodice ale cheltuielilor.

Pentru o cât mai bună manageriere a activităților echipei de proiect, în fiecare lună au fost elaborate rapoarte individuale de activitate, și, de asemenea, rapoarte de final de an.

În faza de început a proiectului s-a prevăzut achiziția de echipamente necesare bunei desfășurări a activităților, au avut loc o serie de discuții cu specialistul IT care deservește ICCMER în vederea identificării echipamentelor care să fie achiziționate. De asemenea, s-au purtat discuții în cadrul Biroului Contabilitate pentru stabilirea modului în care urmau a se realiza aceste achiziții, au fost făcute referate de necesitate și s-a monitorizat îndeaproape achiziționarea celor necesare.

Constituirea echipei și activități cu echipa

Întrucât proiectul a fost unul de echipă și la momentul depunerii lui, pe lângă directorul de proiect mai era nominalizat doar un membru (cercetătorul postdoctoral Dalia Báthory) a fost demarată procedura de completare a echipei. În acest sens au fost realizate o serie de demersuri cum ar fi: discuții la Biroul Contabilitate și la Compartimentul Juridic al ICCMER pentru stabilirea condițiilor de derulare a concursului și de realizare a contractelor; redactarea unui anunț de concurs pentru cele două posturi de cercetători doctoranzi și mediatizarea anunțului și corespondență cu mai multe persoane interesate, și în final selecția a doi cercetători studenți-doctoranzi, Andreea-Iustina Tuzu și Ursu Dragoș-Dumitru. În vederea încheierii contractelor cu toți cei patru membri ai echipei de proiect au fost realizate fișele de post și au fost încheiate contractele.

La scurt timp după constituirea echipei a urmat o primă discuție (workshop) cu membrii acesteia cu privire la scopul, obiectivele și activitățile din cadrul proiectului, pentru familiarizarea cu metodologiile ce vor fi abordate și pentru stabilirea strategiilor și activităților comune sau specifice fiecăruia în perioada următoare.

Ulterior, pe parcursul proiectului, au avut loc periodic întâlniri individuale cu membrii echipei sau cu întreaga echipă, s-a ținut legătura și telefonic, prin intermediul email-ului sau a serviciului de găzduire de fișiere „dropbox”, pentru distribuirea de sarcini și evaluarea activităților și a nivelului de îndeplinire a obiectivelor (ex: privind transcrierile/editarea interviurilor realizate; selectarea și

transcrierea documentelor pentru volum; aplicații la diverse conferințe și simpozioane; schimb de bibliografie).

ACTIVITĂȚI DE CERCETARE

În arhive

În anul 2015 s-a prevăzut și au demarat cercetările în arhive. În acest sens membrii echipei au făcut demersuri în vederea acreditării la Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității (CNSAS) pe tema proiectului și au solicitat dosare care să fie cercetate. De asemenea, întrucât toți membrii echipei aveau acreditări anterioare pe alte teme în cadrul cărora puteau realiza documentare până la primirea noilor acreditări, au continuat activitatea de cercetare în arhiva CNSAS pe dosare care le aveau deja puse la dispoziție.

În 2016 și 2017 au continuat cercetările în Arhiva Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității (CNSAS), atât la sediul central cât și la depozitul din Popești-Leordeni, însumând peste 190 de zile (peste 100 în 2016, respectiv peste 90 în 2017). Documentarea a avut în vedere atât realizarea de comunicări și studii, cât și identificarea de documente care să fie publicate ulterior în volumul de mărturii și documente, unul dintre obiectivele proiectului. În acest context sunt de menționat și o serie de demersuri cu caracter administrativ, cum ar fi: corespondența cu CNSAS, cereri de completare la cererile de acreditare, cereri de fotocopii, preluat fotocopiile și verificat etc.

În 2016 Dragoș Ursu și Andreea Tuzu au mai studiat la *Arhivele Naționale* ale României, însumând 8 zile, iar Andreea Tuzu a mai desfășurat cercetări în Arhiva Ministerului Afacerilor Externe (AMAE) - 5 zile și în Arhiva Institutului Român de Istorie Recentă - 2 zile, iar Cosmin Budeancă a desfășurat o cercetare în Arhiva Memorialului Victimelor Comunismului și al Rezistenței din Sighetu Marmăției.

În 2016 și 2017 Andreea Tuzu a mai studiat și în Arhiva Institutului de Investigarea Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc un număr de 9 zile.

În ceea ce privește studiul în arhive din străinătate, Andreea Tuzu a derulat cercetări în Arhiva Bibliotecii Române din Freiburg i. Br. (Germania), în perioada 7-17 octombrie 2016, și împreună cu Dragoș Ursu în perioada 22-29 iulie 2017. Acolo ei au găsit materiale din fondul documentar care conțineau informații despre închisorile politice din România, iar pe de altă parte publicistica exilului din anii '50-'60, în care au identificat articole referitoare la represiunea comunistă.

Stagii de cercetare în arhive din străinătate au mai desfășurat Dalia Báthory, Dragoș Ursu și Andreea Tuzu în perioada 2-12 decembrie 2015 la Open Society Archive (Arhiva Vera & Donald Blinken Open Society Archive) din Budapesta, Ungaria, respectiv Dalia Báthory în perioada 19-26 iulie, 17-24 septembrie 2017. Open Society Archive este instituția care deține în administrare arhiva

postului de radio „Europa Liberă”, dar și alte documente interesante și utile privitoare la istoria comunismului românesc și nu numai.

De asemenea, în perioada 22-29 septembrie 2017 Andreea Tuzu a studiat în Arhiva Înalțului Comisariat al O.N.U. pentru Refugiați (Geneva, Elveția).

În biblioteci

Potrivit planului de activități, în perioada 2015-2017 s-au derulat și o serie de activități de documentare în biblioteci din țară și străinătate. Astfel, în ceea ce privește documentarea în țară, menționăm Biblioteca Centrală Universitară din București, Biblioteca Facultății de Istorie a Universității din București, Biblioteca Centrală Universitară din Cluj, Biblioteca Memorialului Victimelor Comunismului și al Rezistenței din Sighetu Marmăției.

În ceea ce privește stagiile de documentare în biblioteci din străinătate menționăm: Biblioteca Universității Central-Europene (CEU Library) din Budapesta, unde au studiat Dalia Báthory, Andreea Tuzu și Dragoș Ursu (în decembrie 2015, respectiv iulie, septembrie 2017); Biblioteca BstU (Der Bundesbeauftragte fuer die Unterlagen des Staatsicherheitsdienstes der ehemaligen Deutschen Demokratischen Republik), Berlin, Germania și Biblioteca ZZf (Zentrum fuer Zeithistorische Forschung), Potsdam, Germania, unde a studiat Dalia Báthory; Research Centre for East European Studies, Bremen, Germania, unde s-a aflat în stagiul de documentare în perioada 10-17 aprilie 2016 Cosmin Budeancă; Department of History, Historical Studies Library, The European History and Slavonic Studies Library și la Contemporary History Library, toate din cadrul Universității din Viena și Departamentul de Istorie Modernă și Contemporană al Academiei de Științe din Austria, unde a studiat, între 7-17 noiembrie 2016, Cosmin Budeancă; sau Biblioteca School of Slavonic and East European Studies (SSEES) din cadrul University College London, unde s-a documentat, între 14-23 iunie 2017, Cosmin Budeancă.

Toate aceste demersuri au fost realizate potrivit planului de activități pentru îndeplinirea obiectivelor proiectului, respectiv pentru aprofundarea anumitor aspecte privind tema și în vederea actualizării bibliografiei generale, a celei speciale și a celor individuale. Iar rezultatele documentării au fost valorificate în comunicările științifice, studiile și volumele realizate în cadrul proiectului, dar vor fi utile și în demersurile științifice pe care membrii echipei le vor derula în viitor.

Totodată, cu ocazia acestor deplasări, membrii echipei au avut întâlniri și cu cercetători de la diverse instituții, interesați de istoria comunismului în general sau de problematici similare cu ale proiectului.

Cercetări de teren

O componentă importantă a proiectului a avut în vedere realizarea de interviuri de istorie orală. Pentru îndeplinirea acestor obiective s-a purtat corespondență și au avut loc numeroase discuții telefonice cu „instituții releu” sau cu diverse persoane, pentru obținerea de contacte ale unor foști deținuți politici și membri ai familiilor acestora, din țară și străinătate. Ulterior s-a purtat corespondență și au avut loc discuții telefonice sau directe cu cei identificați, în vederea realizării de interviuri.

S-au desfășurat mai multe campanii de cercetări de teren în țară, în județele: Alba, Arad, Bihor, Buzău, Cluj, Constanța, Covasna, Galați, Harghita, Hunedoara, Iași, Maramureș, Mureș, Neamț, Prahova, Sibiu, Suceava, Timiș, Tulcea, Vrancea și în București, dar au fost realizate interviuri și în Germania, la Freiburg. În urma acestor campanii au rezultat un număr de 64 de interviuri cu 70 de persoane. Aceste interviuri au fost realizate pe format audio sau audio/video.

Procesul de transcriere al acestor interviuri, demarat în 2015, a continuat și în 2016 și 2017, până în prezent situația generală fiind următoarea: au fost transcrise 26 de interviuri, însumând 476 pagini și verificate 20 interviuri.

Informațiile esențiale despre interviurile realizate în urma campaniilor de cercetări de teren au fost incluse în baza de date cu interviuri constituită încă din anul 2015, și care s-a actualizat permanent în funcție de activitățile specifice care s-au desfășurat (realizarea de noi interviuri, transcrierea, verificarea, editarea lor).

VALORIFICAREA REZULTATELOR

Conferința internațională de la Râmnicu Sărat.

În cadrul proiectului s-a prevăzut organizarea unei conferințe internaționale în 2016, iar ulterior s-a stabilit ca titlul acesteia să fie *Histories (Un)Spoken. Survival and Social-Professional Integration Strategies in Communist Political Prisoners' Families in Central and Eastern Europe in the '50s and '60s*, locul de desfășurare Râmnicu Sărat, iar perioada 22-25 iunie 2016.

În 2015 s-a diseminat *Call for papers* (prin email, website-ul ICCMER, pe mai multe pagini de facebook și pe www.academica.edu), interesul comunității științifice fiind apreciabil, respectiv 37 de propuneri/înscriseri. Pe baza rezumatelor trimise au fost selectate lucrările care să participe, iar în perioada următoare s-a purtat corespondență și au avut loc mai multe discuții telefonice cu participanții, dar și ședințe cu echipa, pentru organizarea conferinței.

În vederea organizării evenimentului s-au purtat discuții la Primăria din Râmnicu Sărat, care s-a implicat în organizare prin punerea la dispoziție a unei săli pentru desfășurarea lucrărilor.

Conferința s-a desfășurat între 22-25 iunie 2016, și a fost un succes, atât din punctul de vedere al organizatorilor cât și al celor 28 de participanților (cadre universitare, cercetători și doctoranzi de la universități, institute de cercetare și muzee din țară și străinătate):

- *din România*: de la Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc; Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”; Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca; Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității; Facultatea de Arhitectură, Universitatea „Spiru Haret”, București; Centrul Regional Francofon de Studii Avansate în Științe Sociale, Universitatea din București; Muzeul Județean de Istorie și Artă, Zalău; Centrul de Studii Identitare și de Memorie, București.

- *din străinătate*: de la Universitatea „McGill”, Montreal, Canada; Academia de Științe Maghiară, Budapesta, Ungaria; Institutul Memoriei Naționale, Filiala Białystok, Polonia; Institutul de Științe Sociale Aplicate, Universitatea din Varșovia; History Meeting House, Varșovia, Polonia; Universitatea „Maria Curie-Skłodowska”, Lublin, Polonia; Centrul pentru Studii Interdisciplinare în Societate și Cultură, Universitatea „Concordia”, Montreal, Canada; Universitatea de Agricultură, Cracovia, Polonia; Universitatea „Nicolaus Copernicus”, Toruń, Polonia; Institutul de Istorie Socială „ProMemoria”, Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău; Universitatea „Goce Delchev”, Shtip, Macedonia; Colegiul de Științe Umaniste, Szczecin, Polonia; Institutul Estonian pentru Memorie Istorică, Tallinn, Estonia; Universitatea din Vilnius; Centrul de Cercetări privind Genocidul și Rezistența din Lituania; Institutul de Istorie al Universității „Adam Mickiewicz” din Poznań, Polonia; Universitatea din Bologna, Italia; Universitatea din Sarajevo, Bosnia și Herțegovina.

La deschiderea lucrărilor a fost prezent și Dl. Octav Bjoza, președintele Asociației Foștilor Deținuți Politici din România și Subsecretar de Stat la Secretariatul de stat pentru recunoașterea meritelor luptătorilor împotriva regimului comunist instaurat în România în perioada 1945-1989 din cadrul Guvernului României, dar și alți reprezentanți ai foștilor deținuți politici din localitate și din Buzău. De asemenea, datorită locației alese (Primăria Municipiului Râmnicu Sărat) lucrările prezentate au beneficiat și de public din localitate, interesat de trecutul recent.

Ulterior conferinței s-au finalizat deconturile și s-a purtat corespondență cu participanții și partenerii locali pentru a le mulțumi pentru implicare și, de asemenea, au fost colectate ecourile în presă și mediul virtual, dintre care menționăm aici câteva: <http://www.tvsudest.ro/?p=26955>; http://www.historia.ro/exclusiv_web/timp-liber/articol/conferinta-internationala-histories-unspoken-se-deschide-miercuri; <http://www.ziarelive.ro/stiri/conferinta-internationala-histories-unspoken-se-deschide-miercuri-dimineata-la-ramnicu-sarat.html>; <http://cosmin-budeanca.blogspot.ro/2016/06/conferinta-internationala-histories.html>.

Volume

În cursul anului 2017 au fost finalizate cele două volume prevăzute în proiect, respectiv:

Cosmin Budeancă, Dalia Báthory (eds.), *Histories (Un)Spoken. Strategies of Survival and Social-Professional Integration in Political Prisoners' Families in Communist Central and Eastern Europe in the '50s and '60s*, Lit Verlag, Berlin - Münster - Wien - Zürich - London, 2017.

Acesta conține două studii introductive semnate de Cosmin Budeancă și Dalia Báthory, precum și 19 materiale prezentate în cadrul conferinței internaționale *Histories (Un)Spoken. Survival and Social-Professional Integration Strategies in Political Prisoners' Families in Communist Central and Eastern Europe in the '50s and '60s*, organizate la Râmnicu Sărat în 22-25 iunie 2016.

Cosmin Budeancă (coord.), *Vieți în umbra trecutului. Supraviețuirea și integrarea socio-profesională a familiilor foștilor deținuți politici în timpul comunismului. Mărturii și documente*, vol. I, Editura Polirom, Iași, 2017.

Volumul conține 19 interviuri (din cele 64 realizate până la momentul publicării), cu 8 foști deținuți politici, o soție de fost deținut politic și 12 copii sau nepoți de foști deținuți. De asemenea, 55 de documente privind situația deținuților, respectiv situația familiilor acestora, în timpul și mai ales după perioada de detenție, identificate și selectate din Arhiva Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității.

Perspective de continuare în 2018:

Volumul: *Istории (не)спусе. Стратегии де суправиеțuire și integrare socio-profesională în familiile deținuților politici din Europa Centrală și de Est în anii '50 și '60*. Datorită faptului că multe dintre lucrările susținute în cadrul conferinței *Histories (Un)Spoken. Survival and Social-Professional Integration Strategies in Communist Political Prisoners' Families in Central and Eastern Europe in the '50s and '60s*, desfășurată la Râmnicu Sărat în 22-25 iunie 2016 vizează spațiul românesc, și o categorie de public care nu citește în limba engleză, intenționăm ca în 2018 să publicăm și o versiune în limba română a volumului *Histories (Un)Spoken. Strategies of Survival and Social-Professional Integration in Political Prisoners' Families in Communist Central and Eastern Europe in the '50s and '60s*, beneficiind pentru aceasta de susținere financiară din partea Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc.

Vieți în umbra trecutului. Supraviețuirea și integrarea socio-profesională a familiilor foștilor deținuți politici în timpul comunismului. Mărturii și documente, Vol. II. Numărul mare de interviuri realizate în cadrul proiectului și de documente relevante identificate în special în Arhiva Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității ne-au determinat să planificăm pentru anul 2018 apariția unui al doilea volum, continuare a primului realizat în anul 2017. Și pentru acesta vom

beneficia de susținere financiară din partea Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc.

Studii și articole

În cadrul proiectului membrii echipei au redactat un număr de **24** studii științifice, care au fost publicate sau acceptate și urmează a fi publicate în reviste indexate în baze de date internaționale importante, sau în volume colective. Acestea sunt:

Studii publicate în reviste indexate BDI

Cosmin Budeancă, “The Communist Repression Against the Families of „The Enemies of the People” in Romania. Case Study: Family of Fr. Nyitrai Mózes”, în *Komunizm: system - ludzie - dokumentacja*, no. 5, 2016, pp. 87-113. (<http://komunizm.net.pl/wp-content/uploads/2016/05.pdf>). Revista apare în Polonia și este indexată în CEJSH (The Central European Journal of Social Sciences and Humanities) și Index Copernicus (ICI Journals Master List).

Dragoș Ursu, „Demostene Andronescu, martor și memorialist al reeducării. Strategii de supraviețuire socio-profesională și culturală în (post) comunism”, în *AIO - Anuarul Institutului de Istorie Orală*, nr. XVII, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2016, pp. 171-190. AIO este editat de Institutul de Istorie Orală din Cluj-Napoca și indexat în CEEOL (Central and Eastern European Online Library).

Andreea Tuzu, „Organizații politice ale exilului românesc postbelic. Studiu de caz: Consiliul Național Român (1978-1989)”, în *AIO - Anuarul Institutului de Istorie Orală*, nr. XVII, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, pp. 137-170. AIO este editat de Institutul de Istorie Orală din Cluj-Napoca și indexat în CEEOL (Central and Eastern European Online Library).

Articole în volume colective publicate în străinătate sau la edituri acreditate de CNCS în categoria A

Cosmin Budeancă, “«The Innocents at Fault». The Effects of Political Convictions on Families’ Members of Former Political Prisoners”, în Cosmin Budeancă, Dalia Báthory (eds.), *Histories (Un)Spoken. Strategies of Survival and Social-Professional Integration in Political Prisoners’ Families in Communist Central and Eastern Europe in the '50s and '60s*, Lit Verlag, Berlin - Münster - Wien - Zürich - London, 2017, ISBN 978-3-643-90983-1, 15 p.

Cosmin Budeancă, “Social-Professional Integration Strategies of Political Prisoners’ Wives in Communist Romania in the ’50s and ’60s”, în Cosmin Budeancă, Dalia Báthory (eds.), *Histories (Un)Spoken. Strategies of Survival and Social-Professional Integration in Political Prisoners’ Families in Communist Central and Eastern Europe in the ’50s and ’60s*, Lit Verlag, Berlin - Münster - Wien - Zürich - London, 2017, ISBN 978-3-643-90983-1, 16 p.

Cosmin Budeancă, „Gheorghe Tarcea (1890-1963). Povestea unui destin prin vremuri”, în Constantin Vasilescu, Florin Soare (coord.), *Incursiuni biografice în comunismul românesc. Anuarul Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc*, nr. XII, Editura Polirom, Iași, 2017, 57 p.

Dalia Báthory, “New Perspectives on Families in Communism: Survival and Social - Professional Integration in Harsh Conditions”, în Cosmin Budeancă, Dalia Báthory (eds.), *Histories (Un)Spoken. Strategies of Survival and Social-Professional Integration in Political Prisoners’ Families in Communist Central and Eastern Europe in the ’50s and ’60s*, Lit Verlag, Berlin - Münster - Wien - Zürich - London, 2017, ISBN 978-3-643-90983-1, 8 p.

Dalia Báthory, “A Hungarian’s Strategy to cope with the ’56 Crisis. Narratives and (imagined) Connections in the Securitate Files”, în Cosmin Budeancă, Dalia Báthory (eds.), *Histories (Un)Spoken. Strategies of Survival and Social-Professional Integration in Political Prisoners’ Families in Communist Central and Eastern Europe in the ’50s and ’60s*, Lit Verlag, Berlin - Münster - Wien - Zürich - London, 2017, ISBN 978-3-643-90983-1, 13 p.

Dragoș Ursu, “Life After Re-education. Former Political Prisoners from Aiud Penitentiary Destinies between their Release and Professional (non)Integration in the Communist Society”, în Cosmin Budeancă, Dalia Báthory (eds.), *Histories (Un)Spoken. Strategies of Survival and Social-Professional Integration in Political Prisoners’ Families in Communist Central and Eastern Europe in the ’50s and ’60s*, Lit Verlag, Berlin - Münster - Wien - Zürich - London, 2017, ISBN 978-3-643-90983-1, 20 p.

Andreea Tuzu, „Nicoleta Valeria-Grossu în slujba Serviciului Special de Informații și a Securității comuniste. Reconsiderări biografice”, în Lucian Vasile, Constantin Vasilescu, Alina Urs (coords), *Traversând comunismul. Conviețuire, conformism, compromis*. Anuarul Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc, nr. XI, Editura Polirom, Iași, 2016, pp. 125-162, 37 p.

Andreea Tuzu, "The life after detention of a romanian former political prisoner and his family. Case Study: Doru Novacovici family", în Cosmin Budeancă, Dalia Báthory (eds.), *Histories (Un)Spoken. Strategies of Survival and Social-Professional Integration in Political Prisoners' Families in Communist Central and Eastern Europe in the '50s and '60s*, Lit Verlag, Berlin - Münster - Wien - Zürich - London, 2017, ISBN 978-3-643-90983-1, 20 p.

Andreea Tuzu, „«Azi spre Mâine» revistă a Consiliului Național Român”, în *Buletinul Bibliotecii Române. Studii și documente românești*, vol. V (XXVI), Freiburg i. Br., Germania, 2017, pp. 65-73.

Articole în volume colective publicate la edituri acreditate de CNCS în categoria B și C

Cosmin Budeancă, „Aspecte privind represiunea împotriva preoților și a familiilor acestora în primele două decenii ale regimului comunist din România”, în Forumul Comunității Româno-Americane din Statul Ohio, *Lucrările Simpozionului Internațional de Istorie Epaminonda Lucaciu, Ediția I-a, 2016: Etape și Momente de Istorie Românească în S.U.A., Cleveland, 12-14 Mai 2016*, volum îngrijit de dr. Carmen Stânea, Editura Altip, Alba Iulia, 2017, pp. 149-191. ISBN - 978-973-117-636-9

Dragoș Ursu, "Resistance through Faith inside the Romanian Gulag. Case study: the Aiud re-education", în Dumitru A. Vanca, Mark J. Cherry, Alin Albu (eds.), *Ars Liturgica. From the Image of Glory to the Images of the Idols of Modernity*, *16th International Symposium on Science, Theology and Arts (ISSTA 2017)*, volume published as a supplement of „Altarul Reîntregirii” Journal, vol. 1, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2017, pp. 135-151.

Andreea Tuzu, „Organizații ale exilului cultural românesc postbelic în Franța”, în Stelea Cheptea, Silviu Moldovan (coord.), *România și consecințele Războiului Rece*, Editura Eikon, București, 2017, ISBN 978-606-711-749-3.

Andreea Tuzu, „Români în exil. Leonid Mămăligă și Cenaclul de la Neuilly”, în Stelea Cheptea, Silviu Moldovan (coord.), *România și consecințele Războiului Rece*, Editura Eikon, București, 2017, ISBN 978-606-711-749-3.

Studii acceptate, care urmează să fie publicate în reviste indexate BDI

Dalia Báthory, “Families as free spaces? Opposition, Detention and Survival of Romanian Ethnic Minorities after 1956”, în *Anuarul Institutului de Istorie «George Barițiu» din Cluj-Napoca*, nr. LVI, 2017, cotate B+ și indexate în bazele de date CEEOL, EBSCO și ERIH PLUS.

Articole în volume colective acceptate pentru publicare în străinătate sau în țară

Cosmin Budeancă, “Wpływ Rewolucji Węgierskiej 1956 r. na uniwersytety w Rumunii” (“The Impact of the Hungarian Revolution of 1956 on the Universities in Romania”), in Kamil Dworaczek, Krzysztof Łagojda (eds.), *Środowisko studenckie w krajach bloku sowieckiego 1945-1989 (The Student Milieu in the Soviet Bloc Countries 1945-1989)*, The Institute of National Remembrance Publisher, va fi publicat în 2018.

Cosmin Budeancă, “The Impact of the Hungarian Revolution of 1956 on the Universities in Romania”, in Kamil Dworaczek, Krzysztof Łagojda (eds.), *The Student Milieu in the Soviet Bloc Countries 1945-1989*, The Institute of National Remembrance Publisher, va fi publicat în 2018.

Cosmin Budeancă, “The Armed Anticommunist Resistance in North-Western Romania. Causes, Evolution, Consequences, and the Role of Families and Local Communities”, in David Schriffel (ed.) *Violent Resistance. From the Baltics to Central and South Eastern Europe 1945-1956*, Viena, va fi publicat în 2018.

Cosmin Budeancă, *The Prison after the Prison.” The Everyday Life of Former Political Prisoners in Communist Romania in 70’ and 80’*, in Marcin Kruszynski (ed.), *Everyday Life into the Polish People’s Republic Relating to Countries of the Eastern Block*, The Institute of National Remembrance Publisher, va fi publicat în 2018.

Cosmin Budeancă, „Familie și represiune în România comunistă. Studiu de caz: familia Pr. Grigore Rițiu”, în Elena Helerea, Florentin Olteanu (eds.), *Opoziție și solidaritate în comunism*, va fi publicat în 2018

Dragoș Ursu, „Din zarcă în «închisoarea cea mare». Supraviețuitorii reeducării de la Aiud sub urmărirea Securității”, în Elena Helerea, Florentin Olteanu (eds.), *Opoziție și solidaritate în comunism*, va fi publicat în 2018.

Andreea Tuzu, „Publicații ale exilului românesc postbelic. Studiu de caz: Lupta Românească - revistă a Consiliului Național Român (1981-1989)”, în *Buletinul Bibliotecii Române. Studii și documente românești*, Freiburg i. Br., Germania, vol. V (XXVI), va fi publicat în 2018.

Participarea la conferințe și simpozioane internaționale și naționale

În vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite în cadrul proiectului, membrii echipei au participat cu **23** de lucrări la conferințe și simpozioane internaționale și cu **4** lucrări la conferințe naționale. Aceste evenimente au fost organizate de instituții de cercetare sau academice de prestigiu din țară și străinătate, după cum urmează:

Internaționale

10-19 mai 2016, Simpozionul Internațional de Istorie „*Epaminonda Lucaciu*”, *Ediția I. Etape și momente de istorie românească în SUA: Biserica Greco-Catolică*. Simpozionul s-a desfășurat în Cleveland & Canton, Ohio, SUA, fiind organizată de Romanian Catholic Diocese Eparchy of St. George in Canton și Parohia Greco-Catolică Română *Sfânta Elena* din Cleveland, Ohio, SUA. În cadrul acestuia, Cosmin Budeancă a prezentat lucrarea: *Aspecte privind represiunea împotriva preoților și a familiilor acestora în primele două decenii ale regimului comunist din România*.

22-25 iunie 2016, Conferința Internațională *Histories (Un)Spoken. Survival and Social-Professional Integration Strategies in Communist Political Prisoners' Families in Central and Eastern Europe in the '50s and '60s*. Conferința s-a desfășurat la Râmnicu Sărat, fiind organizată de Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc, Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării (UEFISCDI), cu sprijinul Primăriei Municipiului Râmnicu Sărat. În cadrul acesteia fiecare membru al echipei a prezentat lucrări, astfel:

Cosmin Budeancă, *Social-Professional Integration Strategies of Political Prisoners' Wives in Communist Romania in the '50s and '60s*.

Dalia Báthory, *A Hungarian's Strategy to cope with the '56 Crisis. Narratives and (imagined) Connections in the Securitate Files*

Andreea Tuzu, *The life after detention of a romanian former political prisoner and his family. Case Study: Doru Novacovici family*

Dragoș Ursu, *Life After Re-education. Former Political Prisoners from Aiud Penitentiary Destinies between their Release and Professional (non)Integration in the Communist Society*.

26-29 iunie 2016, *Convenția de vară a Association for Slavic, East European, and Eurasian Studies (ASEEES)* de la Lvov, Ucraina. Conferința s-a desfășurat la Universitatea Catolică din Lvov, fiind organizată de Association for Slavic, East European and Eurasian Studies și International Association for the Humanities. În cadrul acesteia doi dintre membrii echipei au prezentat lucrări, astfel:

Dalia Báthory, *Stories of "An-Other". Blurred Identities, Exclusion from the Public Space and Strategies of Re-Immersion of Ethnic Minorities in Communist Romania in 1950s and 1960s*

Andreea Tuzu, *The exile of former political prisoners in the view of Romanian communist authorities.*

Cele două lucrări au fost prezentate în cadrul panelului "Constructing the Image of «The Other» as a Threat to the Communist Regime in Romania", propus de cele două membre ale echipei de proiect. Dragoș Ursu și Cosmin Budeancă au fost discussants, iar Dalia Báthory și moderator.

1-4 septembrie 2016, Simpozionul Internațional „*Opoziție și solidaritate în comunism*”. Simpozionul s-a desfășurat la Făgăraș - Sâmbăta de Sus, fiind organizat de Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc, Fundația Culturală „Negru Vodă”, Făgăraș, Academia „Brâncoveanu” Sâmbăta de Sus, Universitatea Transilvania din Brașov - CRIFST, Memorialul Rezistenței Anticomuniste „Țara Făgărașului”. În cadrul acestuia, doi din membrii echipei au prezentat lucrări, astfel:

Cosmin Budeancă, *Familie și represiune în România comunistă. Studiu de caz: familia Pr. Grigore Rițiu*

Dragoș Ursu, *Din zarcă în „închisoarea cea mare”. Supraviețuitorii reeducării de la Aiud sub urmărirea Securității*

12-15 octombrie 2016, Conferința Internațională "*Everyday Life into the Polish People's Republic Relating to Countries of the Eastern Block*". Conferința s-a desfășurat la Lublin, Polonia, fiind organizată de Institutul Memoriei Naționale din Polonia. În cadrul acesteia Cosmin Budeancă a prezentat lucrarea: "*The Prison after the Prison.*" *The Everyday Life of Former Political Prisoners in Communist Romania in 70' and 80'.*

14-16 octombrie 2016, Sesiunea științifică a Institutului Român - Biblioteca Română din Freiburg. Conferința s-a desfășurat la Freiburg i. Br., Germania, fiind organizată de Institutul Român - Biblioteca Română din Freiburg. În cadrul acesteia, Andreea Tuzu a prezentat lucrarea: „*Azi spre Măine*” revistă a Consiliului Național Român.

13 octombrie 2016, Conferința Internațională, „*Revoluția Maghiară din 1956. Ecourile și impactul ei asupra RSS Moldovenești*”. Conferința s-a desfășurat la Chișinău, Republica Moldova, fiind organizată de Universitatea de Stat din Chișinău și Ambasada Ungariei la Chișinău. În cadrul acesteia Dalia Báthory a prezentat lucrarea: *O privire din Germania asupra Revoluției din 1956 din Ungaria. Presă și istoriografie*.

11-12 noiembrie 2016, Simpozionul Internațional „*România și Războiul Rece*”. Simpozionul s-a desfășurat la Iași, fiind organizat de Centrul de Istorie și Civilizație Europeană (Academia Română, Filiala Iași). În cadrul acestuia, doi din membrii echipei au prezentat lucrări, astfel:

Andreea Tuzu, *Organizații politice ale exilului românesc postbelic. Studiu de caz: Consiliul Național Român (1978-1989)*

Dragoș Ursu, *Despre Războiul Rece în penitenciarul Aiud. Știri, speranțe și dezinformări în rândul deținuților politici, în anii '50- '60*

24-25 noiembrie 2016, Workshop-ul Internațional „*Motivații interioare ale colaborării cu Securitatea*”. Workshop-ul s-a desfășurat la Cluj Napoca și a fost organizat de Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale și Departamentul pentru Relații Interetnice - Guvernul României. În cadrul acestuia, doi din membrii echipei au prezentat lucrări, astfel:

Andreea Tuzu, *Reconsiderări biografice. Nicole Valéry-Grossu și colaborarea cu Securitatea*

Dragoș Ursu, *Delațiunea în închisorile comuniste. Colaboraționismul între aportul uman și dinamica muncii informative. Studiu de caz: Penitenciarul Aiud*

28 noiembrie - 1 decembrie 2016, Conferința Internațională "*The Student Milieu in the Soviet Bloc Countries 1945-1989*". Conferința s-a desfășurat la Wrocław, Polonia, fiind organizată de Institutul Memoriei Naționale din Polonia. În cadrul acesteia, Cosmin Budeancă a prezentat lucrarea: *The Impact of the Hungarian Revolution of 1956 on the Universities in Romania*.

16-18 martie 2017, Conferința internațională “*Violent Resistance. From The Baltics to Central and South Eastern Europe 1945-1956*”, organizată de Österreichische Akademie der Wissenschaften (ÖAW), Institut für Neuzeit- und Zeitgeschichtsforschung (INZ), Wien Karl von Vogelsang-Institut, Arenberg Stiftung la Viena, Austria. În cadrul acesteia Cosmin Budeancă a prezentat lucrarea: “*The Armed Anticommunist Resistance in North-Western Romania. Causes, Evolution, Consequences, and the Role of Families and Local Communities*”.

28 aprilie 2017, Sesiunea științifică organizată de Departamentul Istoria Românilor, Universală și Arheologie al Facultății de Istorie și Filosofie a Universității de Stat din Moldova, Chișinău. În cadrul acesteia, Andreea Tuzu a prezentat lucrarea: *Recuperări istorice. Personalități și acțiuni ale exilului românesc postbelic promovate ale cauzei Basarabiei (1949-1989)*.

3-6 mai 2017, Simpozionul internațional „Martiri și Memorie din România comunistă”, organizat de Mitropolia Moldovei și Bucovinei și Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași, la Iași. În cadrul acestuia, Dragoș Ursu a prezentat lucrarea: *Memoria(lizarea) ca vector de asumare a victimelor comunismului: Studiu de caz: Râpa robilor Aiud*.

8-9 mai 2017, Simpozionul internațional „ISSTA 2017 - Ars Liturgica. From the image of Glory to the images of the Idols of Modernity”, organizat de Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba Iulia, la Alba Iulia. În cadrul acestuia, Dragoș Ursu a prezentat lucrarea: *Resistance through Faith inside the Romanian Gulag. Case study: the Aiud re-education*.

6-8 septembrie 2017, Sesiunea Anuală Internațională de Comunicări Științifice, organizată de Muzeul Țării Făgărașului „Valer Literat” din Făgăraș. În cadrul acesteia, Andreea Tuzu a prezentat lucrarea: *Personalități și organizații politice ale exilului românesc postbelic. Studiu de caz: Nicolae Penescu și Consiliul Național Român (1978-1989)*.

24-26 noiembrie 2017, Conferința internațională „(Un)told Stories in Central and Eastern Europe. Oral History since 1990”, organizată de Institutul de Istorie Orală, Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, în Cluj-Napoca. În cadrul acesteia, Cosmin Budeancă a prezentat lucrarea: *Heirs of suffering. Strategies of Survival and Social-Professional Integration of Political Prisoners' Families in Communism*.

Naționale

4 martie 2016, Simpozionul național „Românii înstrăinați din perioada postbelică”. Simpozionul s-a desfășurat în Iași, fiind organizat cu prilejul aniversării a 150 de ani de la înființarea Academiei Române, de către Centrul de Istorie și Civilizație Europeană al Academiei Române (filiala Iași). În cadrul acestuia, Andreea Tuzu a prezentat lucrarea: *Români în exil. Leonid Mămăligă și Cenaclul literar român de la Paris*.

8-9 aprilie 2016, Sesiunea Națională de Comunicări Științifice (ediția a VI-a) „Historia magistra vitae. Noi teme pe agenda de cercetare”. Sesiunea s-a desfășurat în Cluj-Napoca, fiind organizată de Facultatea de Istorie și Filosofie a Universității „Babeș-Bolyai”. În cadrul acesteia, Andreea Tuzu a prezentat lucrarea: *Foști deținuți politici români în exil. Studiu de caz: Nicoleta Valeria Grossu*.

3-4 noiembrie 2016, Conferința națională „Crizele anului 1956”. Conferința a fost organizată la București de Facultatea de Istorie a Universității București și Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității. În cadrul acesteia Dragoș Ursu a prezentat lucrarea: *Revoluție și represiune. Recalibrarea instituțională a muncii de Securitate în penitenciare și colonii de muncă după 1956. Studiu de caz: penitenciarul Aiud*.

30-31 martie 2017, Conferința națională „Comunismul Românesc”, organizată de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității și Institutul de Istorie „Nicolae Iorga” în București. În cadrul acesteia, Andreea Tuzu a prezentat lucrarea: *Biografia unui disident și exilat român: Victor Frunză (1935-2007)*.

**Director de proiect
Cosmin Budeancă**

